

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

ספרים

חמישה חומשי תורה

בהוצאת שי למורא

מהדורה חדשה ומאירת עיניים של החומש עם רש"י, מבואר בפירוש שי למורא. במהדורה זו הובאו גם כל הגרסאות של כתבי רש"י. מתאים למתחילים ולמעמיקים גם יחד. טל' 5370179-02.

לדעת להאמין

מאת הרב יחזקאל סופר

בהוצאת חזק

בגב הספר מופיעה אזהרה: "התמכרות לתכניו של ספר זה עלולה לשכנע..." המחבר, מרצה בעל שם בנושאי יהדות וחסידות, עוסק במגוון סוגיות בסיסיות באמונה ובהשקפת-עולם יהודית, בסגנונו המיוחד. 466 עמ'. טל' 8502771-08.

ילקוט השמיטה

מאת הרב חיים-מנחם טייטל

בהוצאת רשת אהלי יוסף יצחק

ספר בסיסי ללימוד מושגי השמיטה והלכותיה. יצא בפעם הראשונה לפני כשלושים שנה, והשנה נערך מחדש. הספר מלווה עבודות לתלמיד, ובמתכונתו זאת מתאים מאוד גם למוסדות חינוך. 174 עמ'. להזמנות מרוכזות: 7547709-054. ליחידים: יודאקה טל' 704120-700-1.

שני לוחות הברית

שער האותיות עם ילקוט של"ה

בהוצאת המחבר

'שער האותיות' מתוך הספר 'שני לוחות הברית', עם ביאור 'ילקוט של"ה', מאת הרב משה-זאב הורוויץ. מגוון נושאים, מסודרים על-פי א"ב, והביאור מסייע בהבנתם. טל' 8445922-04.

זמני השבוע

כניסת החג	ניו-יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
6:15	6:15	6:50	6:46	6:15
צאת השבת	7:11	7:48	7:37	7:08
המולד: יום חמישי, 5 אהה"צ, 10 דקות ו-7 חלק ראש-חודש מרחשוון; ביום השישי וביום השבת קודש				

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 72915
טל' 9607588-03 • פקס 9606169-03

www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

איך להבדיל בין טוב ובין רע

האמונה בבריאה מציבה את הבסיס לתפיסה המוסרית שלנו - העולם נברא על-ידי הקב"ה, וגם ערכי המוסר ומושגי הטוב והרע נקבעים על-ידי

וכך, כשהיהודים שבים לארץ-ישראל, אין להם שום בעיה מוסרית עם הערבים שהתגוררו כאן בעבר. אין צורך בכל הנימוקים הביטחוניים ובבירור השאלה, כמה זמן באמת יושבים כאן אותם ערבים ומהיכן הגיעו לכאן. כל זה טוב ויפה, אבל גם לו ישבו כאן באמת אלפיים שנה, לא הייתה לנו שום בעיה מוסרית. על-פי ערכי המוסר האמיתיים, שנקבעו על-ידי הקב"ה בתורתו, ארץ-ישראל שייכת לעם-ישראל, וכל רגע שעם זר יושב בה, זה עוול מוסרי כלפי העם היהודי וכלפי הקב"ה.

קדושת החיים

מאותה נקודת-מוצא נגזרות גם ההתייחסויות לשאלות ערכיות אחרות. על-פי המוסר האנושי המקובל בימינו, אין לחברה רשות להרוג רוצח, ועם זה החברה מתייחסת בהבנה ל'המתת חסד' או להתאבדות. ואילו על-פי המוסר האמיתי, שנקבע על-ידי הקב"ה בתורתו, המתת רוצח (כשקיימת הסנהדרין) היא חובה, והקדמת מוות של גוסס היא פשע מדרגה ראשונה - רצח. גם התאבדות נחשבת פשע חמור ביותר.

על-פי המוסר של ימינו, 'זכותה' של אישה על גופה גוברת על זכותו של העובר לחיים. אם מסיבה כזאת או אחרת אין האם רוצה בעובר, היא רשאית להורגו (בשפה מכובסת: 'להפילו'). ואילו על-פי המוסר האלוקי, אכן, זכות נפלאה היא שניתנה לאישה, ליצור בתוכה חיים חדשים, אך בשום אופן אין זו בעלות, והמתת עובר חי - היא פשע חמור ביותר.

כל המושג 'צלם אנוש' שמרבים לדבר עליו הוא עיוות של המושג 'צלם אלוקים' המוזכר בתורה. וכי איזה 'צלם אנוש' יכול להיות ביצור שהתפתח מקוף קדמון כלשהו. איזו 'קדושת האדם' יש בנו, אם לא נבראנו כיצירי-כפיו של הקב"ה. ואם אכן קדושת החיים נובעת מעובדת בריאתנו 'בצלם אלוקים', הרי האלוקים הוא גם הקובע את כללי המוסר ואת גבולותיהם.

בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ, וגם את מושגי הטוב והרע, ולימד את האדם להבדיל ביניהם.

אשר ילד יהודי מתחיל ללמוד את התורה, הוא נעזר בפרשן הראשי של התורה, הלוא הוא רש"י. וכך, מיד בפסוק הראשון, "בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ", רש"י מציג לפנינו שאלה מפתיעה: הלוא התורה איננה ספר היסטוריה. היא אמורה להנחותנו בחיי היום-יום. אם-כן, התורה הייתה צריכה להיפתח בפירוט המצווה הראשונה ולא בסיפור הבריאה.

התשובה שרש"י מביא, בשם חז"ל, מפתיעה למדיי - התורה נפתחת בסיפור הבריאה כדי לספק לעם-ישראל צידוק מוסרי בוויכוח על ארץ-ישראל: "שאם יאמרו אומות-העולם לישראל: ליסטים אתם... הם אומרים להם: כל הארץ של הקב"ה היא; הוא בראה ונתנה לאשר ישר בעיניו. ברצונו נתנה להם, וברצונו נתנה מהם ונתנה לנו".

לא עוול, מצווה

האמונה בבריאה היא המבדילה בין המוסר האמיתי לבין המוסר האנושי, המשתנה על-פי הנסיבות. כאשר התורה פותחת בתיאור בריאת העולם על-ידי הקב"ה, היא מציבה את היסוד והבסיס לתפיסה המוסרית שלנו - העולם נברא על-ידי הקב"ה, וגם ערכי המוסר ומושגי הטוב והרע נקבעים על-ידי.

בעיניים אנושיות אפשר לטעון כלפי עם-ישראל: "ליסטים אתם". כאן בארץ-ישראל התגוררו שבעת עמי כנען, ואנחנו באנו ממצרים וגירשנו אותם. האם זה מוסרי? האם איננו אמורים לתקן 'עוול' היסטורי זה ולנסות לפתור את 'בעיית הפליטים'? ואולי עלינו להיכנס לדיון במסגרת המשפט הבינ-לאומי בשאלה מי התחיל במלחמה.

מלמדת התורה שאנו פטורים מכל ההתדיינות הזאת. אין לנו שום צורך להצטדק ולהתנצל. כן, גירשנו מכאן את שבעת עמי כנען, וזה היה המעשה המוסרי והקדוש ביותר. זו הייתה מצווה מיוחדת מאת בורא העולם. הוא בעל-הבית האמיתי של העולם, וכשם ש'ברצונו נתנה להם', בעבר, כך 'ברצונו נתנה להם' ונתנה לנו.

להגיע למקומות הרחוקים ביותר

כל ההסתרים שיש בעולם, ובכלל זה הירידות הרוחניות שהתחוללו בעולם על-ידי החטאים, מטרתם אחת – שבתוך ההסתר הזה יתגלה הקב"ה. זו העבודה של עם-ישראל – לברר את העולם ולגלות את הקדושה האלוקית הטמונה בכל דבר.

לצאת למרחקים

לכן יש צורך לספר את כל פרטי העניינים של הבריאה, החל מחטא עץ הדעת (שהוא השורש לכל החטאים), ולאחר מכן חטא דור המבול ודור הפלגה, ועד ירידת בני-ישראל למצרים, מכיוון שהעבודה היא לברר את ניצוצות הקדושה שבמצרים.

מכאן אפשר ללמוד עד כמה חשוב שיהודי יצא להפיץ את אור היהדות אפילו במקומות המרוחקים ביותר, כי זו תכלית כל הבריאה – לברר את "נחלת גויים".

(תורת מנחם התוועדויות כרך כט, עמ' 137)

מאריכה ומספרת את כל הסיפורים עד שהיא מגיעה למצווה הראשונה, מצוות 'החודש'?

עלינו לומר שאין מדובר בתשובה לטענת האומות בלבד, אלא בעניין רחב יותר של בירור העולם. לצורך זה הייתה התורה צריכה לפרט את האירועים שקרו מאז הבריאה ועד יציאת מצרים.

גילוי אלוקות

את הפסוק "בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ" מפרש הבעש"ט: ראשית העבודה היא "ברא אלוקים" – לגלות ('ברא' מלשון הוצאה החוצה) את שם אלוקים בשמים ובארץ.

התורה נועדה לפעול בירור וזיכוך בעולם התחתון, ובכלל זה באומות-העולם. לכן ניתנה התורה דווקא בעולם הזה, ובעולם הזה עצמו ליוצאי מצרים, שהיו בדרגה הנחותה ביותר. כך ענה משה רבנו למלאכים על הטענה מדוע דווקא בני-האדם זוכים לקבל את התורה. אמר להם משה: "למצרים ירדתם!?", שכן התורה נועדה לברר את העולם התחתון דווקא.

ה תורה, בעיקרה, היא ספר של הוראות וציוויים לעם-ישראל, אבל היא מתחילה בסיפור הבריאה ובתיאור האירועים שקרו לאחר מכן. מדוע אין התורה מתחילה בציוויים עצמם?

על כך מביא רש"י את דברי ר' יצחק, שהתורה מתחילה בסיפור הבריאה כדי לספק תשובה לאומות-העולם: "שאים יאמרו אומות-העולם לישראל ליסטים אתם, שכבשתם ארצות שבעה גויים, הם אומרים להם, כל הארץ של הקב"ה היא; הוא בראה ונתנה לאשר ישר בעיניו. ברצונו נתנה להם, וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו".

לשם מה האריכות?

התשובה הזאת עדיין דורשת הסבר: אם הסיבה לפתוח בסיפור הבריאה היא רק כדי לתת תשובה לטענה אפסרית מצד אומות-העולם, דיי היה לכתוב את הפסוק הראשון – "בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ". בכך הייתה נקבעת בעלותו של הקב"ה על העולם, וכבר יש לנו תשובה לטענת האומות. למה אפוא התורה

מן המעיין יצר טוב ויצר הרע | מאת הרב אליעזר ברוד

שני יצרים

"וייצר ה' אלוקים את האדם" (בראשית ב, ז). "וייצר" בשני יודים. שני יצרים ברא הקב"ה, אחד יצר טוב ואחד יצר רע.

(ברכות סא)

אחד מורגש, אחד נכנע

האות ' הראשונה, המסמלת את יצר הטוב, מנוקדת ומורגשת במבטא, ואילו ה' השנייה, המסמלת את יצר הרע, אינה מורגשת. ללמדנו כי רצון ה' הוא שיצר הרע יהיה נכנע ובטל ליצר הטוב.

(אור התורה)

שני שמות

ביצירת האדם נאמר "וייצר הוי' אלוקים" – שני השמות, הוי'ה ואלוקים. יצר הטוב שורשו משם הוי'ה, כפי שנאמר (דברים לב) "כי חלק הוי'ה עמו", ואילו יצר הרע, שנתהווה על-ידי צמצומים והשתלשלויות רבות, מורשש בשם אלוקים, המורה על מידת הדין והצמצום.

(אור התורה)

רוצה הכול

דרכו של עולם, שהעני העומד בפתח מסתפק במוטע, בפרוסת לחם ובנדבה דלה. אבל יצר הרע, העומד בפתח, רוצה את כל האדם, את גופו ואת נשמתו כאחד.

(המגיד מדובנה)

מראש לעקב

"הוא יסופך ראש ואתה תשופנו עקב" (בראשית ג, טו). יצר הרע לוכד את האדם על-ידי שהוא מפתה אותו להיות 'ראש'. הוא משריש בליבו גאוה והתנשאות. העצה לזה היא "ואתה תשופנו עקב" להכריע אותו על-ידי "העקב" – מידת הענווה.

(אמרי יואב)

אהבה בשני היצרים

האדם נברא עם שני יצרים כדי שיפעל בעבודתו שיצר הרע יתחבר עם יצר הטוב ויכלל בו. כפי שדרשו חז"ל על הפסוק "ואהבת את ה' אלוקיך בכל לבבך", שאהבת ה' תהיה בשני יצריך, ביצר הטוב וביצר הרע.

(הרבי הרי"צ מליובאוויטש)

אמרת השבוע

שותף לקב"ה

רבי דוד לייקס, תלמידו של הבעש"ט, חי יותר ממאה שנה. עד יומו האחרון ישב בבית-הדין בביתו, וכל דבר שהתקשו בו רבני העיר הובא לפניו.

ביומו האחרון שכב על מיטתו וכבר היה קרוב ליציאת נשמתו. בחדר הסמוך ישבו הדיינים ועסקו בעניין חמור. הוא קרא לעברם פעם אחת ושתיים, ולא שמעו את קולו. דפק רבי דוד על השולחן, ומעוצמת המכה נשבר קצה השולחן.

מיד נכנסו אליו הדיינים. אמר להם רבי דוד: "כל דיון הדין דין אמת לאמיתו נעשה שותף לקב"ה במעשי בראשית, ואתם רוצים להרחיקני מן השותפות?!". הציגו לפניו את העניין והוא פסק את הדין.

כעבור כמה שעות נפטר ולפני יציאת נשמתו לחש: "הנני הולך מבית-דין לבית-דין".

זוּשָׁא רַעַב

באותו יום היה שמש בית-המדרש באניפולי זעוף וכעוס. כמה מן המתפללים לא נענו לבקשתו להחזיר את הספרים למקומם אחרי הלימוד והתפילה. משהו פסע בנעליים מטונפות על הרצפה שזה עתה סיים לנקותה. ובכלל, הוא הרגיש שאין מכבדים את עמלו די הצורך.

הוא היה קצר-רוח גם בגלל הצטברות של עניינים שהיה עליו לסדר. לכן ביקש לסיים את עבודתו מוקדם וללכת לעיסוקיו. כל דבר שעיקבו בבית-המדרש היה למורת-רוחו.

אחד מתפקידיו היה להגיש לצדיק רבי זוּשָׁא מאניפולי את ארוחתו, לאחר שסיים את תפילתו. תושבי העיר, שהכירו בצדיקותו ובקדושתו, וידעו גם את עונו, שילמו לשמש בעד הכנת ארוחה לצדיק, והוא היה מגישה לו מדי יום ביומו.

דרכו של רבי זוּשָׁא הייתה, שכאשר היה נזקק לדבר-מה, היה נושא את עינו כלפי מעלה וקורא: "ריבוננו של עולם, זוּשָׁא צריך כך וכך". מאז ומעולם נמנע מלהזכיר את רצונותיו וצרכיו בגוף ראשון, ולא היה אומר זאת אלא כמספר על הזלת שזקוק לעזרה. "זוּשָׁא עייף", היה אומר, "זוּשָׁא צמא". לא היה בקריאה זו משום חידוש לכל מי שהכיר את דרכו הקדושה של רבי זוּשָׁא.

מדי יום, בתום תפילתו, היה רבי זוּשָׁא נושא את עינו למרום וקורא: "ריבוננו של עולם, זוּשָׁא רעב". השמש, שהיה שומע את הקריאה, היה יודע שזה הרגע שעליו להגיש לצדיק את ארוחתו.

באותו יום המתין השמש באי-רצון בולט לסיום תפילת הצדיק. הזמן דוחק, ואם יאריך הצדיק בתפילתו, מי יודע אם יוכל להספיק את כל אשר עליו לעשות. אך אין לו ברירה אלא להישאר עד סיום תפילתו של הצדיק, כדי להגיש לו את הארוחה שלאחר התפילה.

כאשר נשמעה סוף-סוף הקריאה "ריבוננו של עולם, זוּשָׁא רעב", כבר היה השמש חסר סבלנות. אפשר לומר שהקריאה הזאת אפילו הכעיסה אותו. הוא מגיש לצדיק מדי יום את ארוחתו, ואילו רבי זוּשָׁא פונה לשמים...

באותו רגע התגנבה לליבו מחשבה להוכיח לרבי זוּשָׁא כי אחרי הכול זקוק הוא לעזרת בשר-רום, ואילו הוא, השמש, היה נשאר רעב. הוא החליט, כי מחר כשיסיים רבי זוּשָׁא את תפילתו ויפנה בקריאה לשמים, לא יזוז השמש ממקומו ולא ייגש אליו. "כאשר ייווכח רבי זוּשָׁא שאיני מגיע, יקרא לי בשמי ויבקש ממני את ארוחתו", הרהר בליבו.

באותו יום, כאשר חזר רבי זוּשָׁא לביתו, עמדה בדרכו שלולית גדולה של מים. כדי לחצותה הונח מקצה אחד למשנהו קרש, ששימש מין גשר, וכך עברו עליו עוברים ושבים.

בעוד רבי זוּשָׁא מהלך בזהירות על הקרש, הגיח לפתע נער פוחז, שלא הכיר את הצדיק וחמד לו לצון. הוא קפץ בכוח על קצה הקרש, ורבי זוּשָׁא החליק ונפל למים.

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוד

מהבריאה עד הגאולה

כביאת המשיח היא היעד הסופי של הבריאה, והיא הוטבעה בה מיד בתחילת מעשה הבריאה. על הפסוק "ורוח אלוקים מרחפת על-פני המים" אומרים חז"ל (בראשית רבה ב,ד): "זה רוחו של מלך המשיח". פרק-הזמן בין הבריאה ובין הגאולה מתחלק לשלוש תקופות: 'תוהו', 'תורה' ו'ימות המשיח'.

הגמרא (סנהדרין צז,א; עבודה-זרה ט,א) מפרטת את חלוקת התקופות: "ששת-אלפים שנה הווי עלמא, שני אלפים – תוהו, שני אלפים – תורה, שני אלפים – ימות המשיח". תקופת ה'תוהו' נסתיימה כאשר אברהם אבינו הגיע לשלב של "הנפש אשר עשו בחרן". אז החלה תקופת ה'תורה' – אברהם החל להפיץ בעולם את האמונה בה' אחד. הדבר תואם גם את מאמר המדרש: "עד אברהם היה העולם מתנהג באפלה, משבא אברהם – התחיל להאיר". זה היה בדיוק בסוף האלף השני, כאשר אברהם היה בן נ"ב שנים.

תקופת ה'תורה' נסתיימה בסוף האלף הרביעי. זה היה סמוך לחתימת המשנה, עם ראשיתה של תקופת האמוראים. את סיומה של תקופת ה'תורה' ניתן לראות גם בכך, שלאחר חתימת המשנה לא ניתנה עוד סמכות מוחלטת כל-כך של פסיקת הלכה, כפי שניתנה לתנאים, חכמי המשנה. אז החלה תקופה חדשה – 'ימות המשיח'.

יום לאלף

חלוקת ששת-אלפי שנותיו של העולם לשלוש תקופות היא חלוקה כוללת למדי. בדברי רבותינו מופיעה חלוקה מפורטת יותר, שמראה את הסדר האלוקי הפנימי הקיים בכל אחד ואחד מששת-אלפים השנים הללו.

הרמב"ן (בראשית ב,ג, וראה גם רבנו בחיי שם) מסביר, כי ששת ימי הבריאה מקבילים לששת-אלפי שנות קיומו (הנוכחי) של העולם. וכך הוא אומר: "ששת ימי בראשית הם כל ימות עולם, כי קיומו יהיה ששת-אלפים שנה, שלכך אמרו יומו של הקב"ה אלף שנה". בהמשך הדברים הרמב"ן משרטט כמה קווים מקבילים בין אירועי הבריאה שקרו בכל יום ובין אלף השנה המקביל לו.

בדרך מפורטת יותר הדברים מופיעים בתורת החסידות (מאמרי אדמו"ר הזקן פראשיות, עמ' תיט ואילך; ועוד). ששת ימי הבריאה, כמו ששת-אלפי שנות קיום העולם, מקבילים לשש המידות היסודיות – חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד.

ביום הראשון של הבריאה האירה מידת החסד, ולכן נברא בו האור האיני-סופי. כך גם האלף הראשון של העולם היה תקופה של חסד ושפע אלוקי מופלא. בני-האדם האריכו ימים ו'יצינונו בחסדו של הקב"ה". ביום השני פעלה מידת הגבורה – נוצרה ההבדלה בין המים התחתונים לעליונים. גם האלף השני היה תקופה של דין – המבול, מגדל בבל.

ביום השלישי, פעמיים כ-טוב, האירה מידת התפארת. העולם החל להיתקן – נראתה היבשה, החלה הצמיחה של העשבים והפירות. כך גם באלף השלישי החלה להתגלות התכלית של הבריאה – הייתה יציאת-מצרים, נבחר עם-ישראל וניתנה התורה.

האדם השלם

כך מוסברים גם האירועים שקרו בימי הבריאה הנוספים וההקבלה שלהם לאלפי השנים המתאימים: ביום הרביעי נתלו המאורות, ובאלף הרביעי עמדו שני בתי-המקדש שמהם יצאה אורה לכל העולם כולו. ביום החמישי שרצו המים נפש חיה ועוף החל לעופף – רמז להתגברות ממשלת האומות באלף החמישי.

וכך אנו מגיעים ליום השישי, שבו הגיע העולם לשלמותו – נברא האדם. זה רמז לשלמותו של העולם באלף השישי, שבו 'נברא' ומתגלה האדם השלם ביותר – המלך המשיח. ובלשון הרמב"ן: "הוא בן-דוד הנעשה בצלם אלוקים". כלומר, האלף השישי זה האלף שמכין את העולם לקראת הגאולה, ואשר במהלכו בא ומתגלה המלך המשיח.

הנער לא ברח, אלא הביט משועשע ברבי זוּשָׁא, כיצד הוא מתרומם לאיטו, כולו נוטף מים, ומרים את כובעו הרטוב. להפתעתו הרבה הביט בו הצדיק בעיניים אוהבות והחל להרעיף עליו ברכות, בחמימות רבה, כאילו גמל עמו חסד ונפלא.

הנער לא התאפק וסיפר על התעלול לאחד מבעלי-המלאכה שעבדו בסביבה. הוא מילא את פיו צחוק כשסיפר כיצד הצליח לעשות את מעשה הקונדס ואף לקבל ברכות.

בעל-המלאכה שאיתו דיבר הרצין לפתע והחל לשאלו כיצד נראה אותו יהודי. הנער תיאר את דמותו, והאיש החל לצעוק עליו: "מה עשית! פגעת באיש צדיק וקדוש. החטא לא יכופר לך. אוי לך ואבוי לנפשך".

הנער החל לרעוד. הוא לא שיער שהתעלול הקטן סיבך אותו כל-כך. בקול מפורד ומבוויש שאל את האיש: "מה אעשה? עוף לי עצה כיצד לתקן את החטא. אעשה כל מה שתאמר לי".

בעל-המלאכה הרהר רגע ואז עלה במוחו רעיון. "מחר בבוקר תבוא לבית-הכנסת ותביא עמך ארוחה טובה", אמר. "כאשר יסיים הצדיק את תפילתו, גש אליו, בקש את מחילתו והנח לפניו את הארוחה. רבי זוּשָׁא הוא עניו גדול ובלי ספק יסלח לך מיד". קיבל הנער את עצת האיש, ושב לביתו בלב חרד.

למחרת ישב השמש במקומו, כפי שתכנן. מצב-רוחו שפר עליו. רוצה הוא לראות כיצד רבי זוּשָׁא יתייאש מלקבל את ארוחתו מידי שמים ויאלץ לפנות אליו.

הנה מגיע רבי זוּשָׁא לסיום התפילה וקורא: "ריבוננו של עולם, זוּשָׁא רעב". לפתע נפתחת הדלת ואל בית-הכנסת נכנס נער צעיר, ובידו מגש מלא כל-טוב, מאכלים ריחניים, מזונות ושתייה, ומניח את המגש לפני רבי זוּשָׁא.

רבי זוּשָׁא הביט בו בעיניים רכות. הנער החל לדבר בשטף: "אני הנער שאתמול גרמתי לרבנו להחליק למים. אנא ממך, סלח לי. היה זה רגע של משובה, ואני מתחרט על כך בכל ליבי. האם יואיל רבנו לסלוח לי ולהסיר מעלי כל קפדה?".

רבי זוּשָׁא אחז בידו של הנער והסביר לו כי כבר בשעת מעשה לא הקפיד עליו, והנער אף לא היה צריך לטרוח בהבאת המאכלים. הוא הודה לנער והוסיף עוד לברכו.

ומן הצד צפה השמש בנעשה, משתומם ונרגש. הוא המתין לצאת הנער, ואז חקרו ושמע מפיו את כל קורות יום האתמול. "הנה נוכחתי כי אכן מן השמים דואגים למזונותיו של הצדיק, ואני איני אלא שליח ההשגחה", הרהר בליבו.

פתגם חסידי "מוטב שיביט האדם בתוך עצמו ויראה מה מתרחש שם, משיביט לשמים בניסיון לראות מה קורה במרומים" (רבי שלום-שכנא מפרוהוביץ')

יצרן ההאמר תורם ספרי-תורה

רשותו, הדפיסו והפיץ אלפי עותקים חנים ברחבי ברית-המועצות. "את העותק הראשון של הספר כך בכריכת עור מיוחדת, והביאו מתנה לרבי מליובאוויטש", מספר הרב בינה. "הוא אמר לרבי, שבלי פעילות חסידי חב"ד, לשמר את הגחלת הלוחשת של יהדות הדממה, וללא המרצתו של הרבי את הפעילות הזאת, ספק אם היה בשביל מי להוציא את הספר".

ת מעות התרגשות צפויות לזלוג השבת בשישה בתי-כנסת ברחבי הארץ. קריאת התורה בפרשת בראשית תהיה בספרי-תורה חדשים, שהוכנסו למשכנם בימי חול-המועד סוכות. כל אחד ואחד מספרי-התורה האלה נתרם לעילוי נשמתו של נפגע במערכות ישראל. תורם אחד מימן את כתיבתם.

נא להכיר: הנדיב ר' יצחק-לייב (איירה) רעננערט, בעל חברת 'נקו' האמריקנית. יהודי שומר מצוות, שבכל שנה תורם כשנים-עשר ספרי-תורה, שישה בערב חג-הסוכות ושישה בערב חג-הפסח. "הוא נהנה לתרום ספרי-תורה בערבי חג, כשהוא מגיע לישראל", מספר הרב אהרן בינה, ראש ישיבת 'נתיב אריה', ומנהל קרן הצדקה שבאמצעותה רעננערט תורם למגוון מוסדות.

ספר ראשון לרבי

יצחק-לייב נולד בברוקלין, למשפחה שומרת מצוות. לאביו הייתה חנות מכולת קטנה. בילדותו למד בבית-ספר ממשלתי, ובימי ראשון ושלישי היה בא לביתו אברך ללמוד עם הילדים חומש וגמרא. לפני כשלושים שנה רכש את מפעלי רנקו, כשעמדו לפני פשיטת רגל. הצלחתו הייתה מטאורית, וגולת הכותרת שלו הייתה הזכייה במכרז של צבא ארה"ב לייצר את רכב ההאמר. כיום אין צבא בעולם שאינו מחזיק ברכב.

הוא תורם למגוון מפעלי תורה וחסד. לאחר נפילת מסך הברזל החליט לתרגם לרוסית את הספר 'הדות הלכה למעשה', מאת הרב לאו. כשקיבל את

שש חגיגות בחג

בחזרה לספרי-התורה. עד כה תרם רעננערט יותר ממאה ושישים ספרי-תורה. בחג-הסוכות האחרון הוכנסו שישה ספרי-תורה חדשים ומהודרים לשישה בתי-כנסת ברחבי הארץ. כל אחד ואחד מהספרים עוטר בכתר תורה של כסף וחושן כסף. גם את ההזמנות לחגיגות מימן רעננערט, והוא עצמו השתתף בהן והתרגש עד דמעות.

אחד מספרי-התורה שהוכנסו השנה היה לעילוי נשמתו של קצין צה"ל, רועי קליין הי"ד, שחירף את נפשו במלחמת לבנון וקפץ על רימון שהושלך לעבר חייליו, וכך מנע פגיעה בפקודיו. בני משפחתו של קליין סיפרו כי בעצם ימי ה'שבעה' הגיעה אליהם ההודעה על כתיבת ספרי-תורה לעילוי נשמתו. כשתהו לפשר העניין נודע להם על היהודי נדיב-הלב ונאמר להם כי ספרי-התורה ניתן להם והם יחליטו לאיזה בית-כנסת ייתרם.

עוד ספרי-תורה נתרמו לעילוי נשמת שנים-עשר לוחמי שייטת 13, שנהרגו במארב מחבלים בדרכם לפעולה בלבנון; לזכרו של אביחי לוי הי"ד, תושב

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

– לקנות נוסף על הירקות האלה גם פירות או כל מוצר אחר שאין בו קדושת שביעית, ולשלם בעבור הקנייה כולה.

מובן שיש לנהוג בירקות האלה את כל ההלכות הקשורות לקדושת שביעית, וחשוב ללמודן היטב.

בחודשים הבאים ייאסרו כל הירקות שנבטו בשמיטה, באיסור ספיחין. למשל: קישואים – בא' במרחשוון. צנונית – בח' במרחשוון. חסה – בט"ו במרחשוון. צנון – בכ"ז במרחשוון. עלי פטרוזיליה, כוסברה ובצל ירוק – בא' בכסלו. מלפפון – בה' בכסלו. תפוחי אדמה – בט"ז בכסלו. כרוב לבן וגזר – בכ"ה בכסלו. עגבנייה – בא' בטבת.

כשיגיע התאריך, יהיה מותר לקנות ירקות אלו אך ורק ב'חנות שמיטה' בפקוח טוב, המודא שאכן אלו ירקות ללא איסור, כגון מגידולי השנה השישית, או משטחים שלא נתקדשו, כמו הערבה, חו"ל, או מיבול נוכרים.

מקורות: 'פירות שביעית' פ"א ס"ד; פ"ג, ו"ג. לחות – ספר 'קטף שביעית'.

ירקות בתחילת השמיטה

שאלה: מי שקונה כעת ירקות בשוק, מה עליו לעשות כדי שלא לעבור על איסור 'סחורה בפירות שביעית'?

תשובה: כל ירק שנקטף בשדה של יהודי לאחר ראש-השנה של שנת השמיטה, קדוש בקדושת שביעית. אסור למכרו בדרך הרגילה, משום שנאמר (ויקרא כה, 1): "והייתה שבת הארץ לכם לאוכלה", ודרשו חז"ל "לאוכלה – ולא לסחורה". על-כן אין לקנות ירקות אלה במשקל או במניין, אלא באומדן בלבד.

הבעיה השנייה היא למנוע החלת קדושת שביעית על התשלום תמורת הירקות הללו. יש לזה שני פתרונות: א) **הקפה** – לא לשלם מיד אלא לרשום את הסכום כחוב, ולשלם אותו לאחר-מכן. תשלום בצ'ק או בכרטיס אשראי נחשב קנייה בהקפה. ב) **הבלעה**

Levi Hartman
לוי הרטמן

Office: 718-871-8282 x128
Cell: 646-335-8818
Fax: 718-633-0499

www.levifunding.com

3910 14th Ave. Brooklyn NY 11218

דובר עברית

סופר סת"ם • HaSofer
RABBI MOSHE KLEIN
משה הלוי קליין

321 Kingston Avenue
718-221-2222

www.esofer.com
A HaSofer Company

רעננערט בסיום כתיבת ספרי-התורה. נהנה לתרום

בית-חגי, שנרצח במארב מחבלים כשהמתין להסעה בשערי היישוב; לעילוי נשמת חיילים מהיישוב יבנאל, שנהרגו במערכות ישראל; ועוד.

גלעד אמיתי

ספק רב אם ללא רעננערט היו בני משפחותיהם של החיילים יכולים להנציח את זכרם בדרך זו. לא מפתיע אפוא שבעיצומו של טקס הכנסת ספרי-התורה ניגשו בני המשפחה לנדיב וציינו את תחושתם, כי ספרי-התורה הוא גלעד אמיתי לעילוי נשמת יקיריהם.

גיליונות

שיחת השבוע

בעברית וברוסית
מופצים בכל רחבי ארה"ב
להזמנות ולפרסום אנא פנו:

917-892-4908

sh-usa@chabad.org.il

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש.

גם כיום ניתן לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20
Francis Lewis Blvd. Cambria
Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545,
Fax: 1-718-723 4444
www.ohelchabad.org